

TERÖRÜN FİNANSMANINA YÖNELİK ŞÜPHELİ İŞLEMLERİN BİLDİRİMİ GENEL TEBLİĞİ

(Değişik:RG-11/6/2014-29027)

Terörün finans kaynaklarını engellemek suretiyle terörle daha etkin mücadele etmek amacıyla, 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde fon sağlanması veya toplanması yasak fiiller, 4 üncü maddesinde ise terörizmin finansmanı suçu aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

“Fon sağlanması veya toplanması yasak fiiller

MADDE 3 – (1) Aşağıda sayılan fiillerin gerçekleştirilmesi amacıyla fon sağlanması veya toplanması yasaktır:

- a) Bir halkı korkutmak veya sindirmek ya da bir hükümeti veya uluslararası kuruluşu herhangi bir eylemi gerçekleştirmeye veya gerçekleştirmekten kaçınmaya zorlamak amacıyla, kasten öldürme veya ağır yaralama fiilleri.
- b) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında terör suçu olarak kabul edilen fiiller.
- c) Türkiye'nin taraf olduğu;
 - 1) Uçakların Kanun Dışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşme,
 - 2) Sivil Havacılığın Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin Sözleşme,
 - 3) Diploması Ajanları da Dahil Olmak Üzere Uluslararası Korunmaya Sahip Kişilere Karşı İşlenen Suçların Önlenmesi ve Cezalandırılmasına Dair Sözleşme,
 - 4) Rehine Alınmasına Karşı Uluslararası Sözleşme,
 - 5) Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunması Hakkında Sözleşme,
 - 6) Sivil Havacılığın Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin Sözleşmeye Munzam, Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Havaalanlarında Kanun Dışı Şiddet Olaylarının Önlenmesine İlişkin Protokolde,
 - 7) Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme,
 - 8) Kıta Sahanelerinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokolde,
 - 9) Terörist Bombalamalarının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme,yasaklanan ve suç olarak düzenlenen fiiller.

Terörizmin finansmanı suçu

MADDE 4 – (1) 3 üncü madde kapsamında suç olarak düzenlenen fiillerin gerçekleştirilmesinde tümtüyle veya kısmen kullanılması amacıyla veya kullanılacağını bilerek ve isteyerek belli bir fiille ilişkilendirilmeden dahi bir teröriste veya terör örgütlerine fon sağlayan veya toplayan kişi, fiili daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkraya hükmüne göre ceza verilebilmesi için fonun bir suçun işlenmesinde kullanılmış olması şartı aranmaz.

(3) Bu madde kapsamına giren suçların kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle işlenmesi hâlinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

(5) Suçun, yabancı bir devlet veya uluslararası bir kuruluş aleyhine işlenmesi hâlinde, soruşturma ve kovuşturma yapılması Adalet Bakanının talebine bağlıdır.

(6) 3713 sayılı Kanunun soruşturmaya, kovuşturmaya ve infaza ilişkin hükümleri, bu suç bakımından da uygulanır.”

Terörün finansmanı ile mücadele kapsamında yukarıdaki düzenlemeye ilave olarak, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un² 19 uncu maddesinin (e) bendi ile "Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanının önlenmesi kapsamında veri toplamak, şüpheli işlem bildirimlerini almak, analiz etmek ve değerlendirmek", (b) bendi ile de "Belirlenen politikalar çerçevesinde kanun, tüzük ve yönetmelik tasarıları hazırlamak, bu Kanun ile buna ilişkin Bakanlar Kurulu kararlarının uygulanması konusunda düzenlemeler yapmak" görev ve yetkileri Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığına verilmiştir.

Bu görev ve yetki kapsamında terörün finansmanının önlenmesine ilişkin şüpheli işlem bildirim yükümlülüğünün etkin, zamanında ve uygun şekilde yerine getirilmesine yönelik açıklamalar bu tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

I. TERÖRÜN FİNANSMANI

A – Terörün Finansmanının Niteliği

Terörün esas amacı³ bir toplumda korku yaratmak ve infial uyandırmak suretiyle bir hükümeti veya uluslararası örgütü bir şey yapmaya veya yapmamaya zorlamaktır. Ulaşılmak istenilen hedef ne olursa olsun tüm terör örgütleri faaliyetlerini gerçekleştirebilmek için finans kaynaklarına ihtiyaç duyarlar. Bu yüzden terör örgütleri yeterli finansal kaynağa sahip olmak ve bu kaynakları ilgili kamu otoritelerinin dikkatini çekmeksizin kullanmak isterler. Bu nedenle terörle mücadelede terör örgütlerini finansal kaynaklardan mahrum bırakmak büyük önemi haizdir.

Terörün finansmanı ile etkin mücadele, öncelikle terörün finansmanının niteliğinin iyi bilinmesini gerekli kılmaktadır. Terörün finansmanının en

önemli niteliklerinden birisi, bunun yasa uygulama birimlerinin dikkatini çekmeksizin gerçekleştirilmesi gereğidir. Böylece bir taraftan terör eylemlerinin gizliliği sağlanarak terörü finanse edenlerin asıl suçla ilgisinin kurulması engellenirken, diğer taraftan terörün finansmanı için ayrılan fonlara el konulması veya bu fonların müsaderesinin önüne geçilir. Bu bakımdan terörü finanse edenler bu fonları terör örgütleri için işletirken ya da teröristlere veya terör örgütlerine ulaştırırken çoğu kez aklayıcılar ile benzer yöntemleri kullanırlar.

Terörün sadece yasadışı kaynaklardan elde edilmiş fonlarla değil, aynı zamanda yasal yollardan elde edilmiş kaynaklarla da finanse edilebilmesi yükümlülerin terörün finansmanı ile ilgili şüpheli durumların tespitinde daha dikkatli olmasını gerektirmektedir. Örneğin imalat veya hizmet sektöründe faaliyet gösteren bir işletmenin yasal yollardan elde ettiği gelirlerinden terör örgütüne finansman desteği sağlanabilir. Bu açıdan terörün finansmanının tespitinde fonun kaynağı kadar fonun kullanım alanının da yakından izlenmesi ve bilinmesi gerekmektedir.

Bazı terör eylemlerinin gerçekleştirilebilmesi için küçük tutarlı fonların dahi yeterli olması, aklama eylemlerinden farklı olarak, terörün finansmanı ile ilgili eylemlerin tespitinde yükümlülerin daha dikkatli olmalarını gerektirmektedir.

B – Terörün Finans Kaynakları

Terör örgütleri, faaliyetleri için gerek duydukları finansman ihtiyaçlarını çeşitli kaynaklardan sağlarlar. Bunlar gerek yasadışı faaliyetler gerekse yasal görünümü faaliyetlerden sağlanan gelirler ile teröre destek veren ülkelerce sağlanan yardımlardır.

1 - Yasadışı Faaliyetlerden Sağlanan Kaynaklar

Terör örgütleri, çıkar amaçlı suç örgütleri tarafından da işlenen pek çok yasadışı faaliyetle önemli miktarlarda kaynak sağlarlar. Bu faaliyetlerin başlıcaları uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı, tehdit, şantaj, haraç, gasp, soygun ve adam kaçırmadır.

Uyuşturucu madde kaçakçılığı yasa dışı finans kaynaklarının başında gelmekte olup son yıllarda, "narco-terörizm" kavramı, terör örgütleri ve uyuşturucu kaçakçıları arasındaki sıkı bağlantının tanımlanmasında kullanılmaya başlanmıştır.

Aynı şekilde silah kaçakçılığı ile terörizm arasında da doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Terör örgütleri silah kaçakçılığı suretiyle hem silah ihtiyacını karşılamakta hem de gelir elde etmektedir.

Terörle doğrudan veya dolaylı olarak bağlantılı kişilerce baskı, tehdit ve şantaj uygulayarak, haraç şeklinde para toplanması da yasa dışı bir finansman yöntemidir.

Terör örgütleri yurtdışında faaliyet gösteren şebekelerle de işbirliği içinde insan kaçakçılığı ve göçmen ticareti yapmakta ve bunları meslek edinmiş suç şebekelerinin gelirlerinden pay almaktadır.

Gasp ve soygun, küçük çaplı terör örgütlerinin kullandığı ya da faaliyetlere başlangıç için gerekli paranın bulunması amacıyla kullanılan bir yöntemdir.

Fidye amaçlı adam kaçırmaya faaliyetleri ise örgütlerin yaygın olarak kullandığı bir finansman yöntemidir. Örgüt bu faaliyetlerde başarısını kantladığında adam kaçırmaya gerek kalmayıp korkutma ya da tehdit yoluyla gelir temin etmeye devam etmektedir.

İhalelere katılan firma ve şahıslardan zor kullanma yoluyla fon toplanması da terör örgütlerinin başvurdukları finansman yöntemleri arasındadır.

2 – Yasal Görünümlü Faaliyetlerden Sağlanan Kaynaklar

Terör örgütleri önemli miktarda finansmanı, yasal görünümü faaliyetler aracılığı ile sağlamaktadır. Bunlardan başlıcaları aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

a- Kâr amacı gütmeyen kuruluşların kullanılması: Terör örgütlerine yasal görünümü kaynak sağlanmasında dernek ve vakıf gibi kâr amacı gütmeyen kuruluşlar sıklıkla kullanılır. Bu kuruluşlara aidat, bağış veya yardım adı altında sağlanan fonlar, bu kuruluşlar tarafından çeşitli yöntemler kullanılmak suretiyle terör örgütüne veya teröristlere aktarılır. Bazı kişiler çoğu zaman verdikleri paraların terör örgütlerine aktarılacağını bilmemekte, kâr amacı gütmeyen kuruluşun açıkladığı yasal amacı çerçevesinde kullanılacağını düşünerek bağışta bulunmaktadır. Bazı kişiler ise, terör örgütüne bilerek ve isteyerek finansman sağlamakta, bunu yasal bir görüntü altında, örneğin bir yardımlaşma derneğine bağışta bulunma görüntüsü altında gerçekleştirmekte, böylece kamu otoritelerinin dikkatini çekmeksizin terörü finanse edebilmektedir.

b- Ticari işletmelerin kullanılması: Örgütle görünüşte bağlantısı olmayan kişiler adına kurulan şirketlerin yasal faaliyetlerinden elde edilen gelirler terörün finansmanı için kullanılabilir. Çoğu kez, bu şirketlerin faaliyet alanları aynı zamanda terör örgütüne lojistik destek sağlayacak türden alanlardır. Terör örgütünün ihtiyaç duyacağı malları taşımak veya, uyuşturucu ticaretinde kullanmak üzere nakliye şirketi kurulması, terör örgütü üyelerinin ülke dışına kolay bir şekilde çıkarılması için seyahat acentesi kurulması buna örnek verilebilir. Bu açıdan yükümlülerin, tüzel kişi müşterilerinin sahiplerinin kimler olduğu konusunda bilgi sahibi olması ve şüpheli durumlarda gerekli araştırmayı yaparak MASAK'a bildirimde bulunması önem kazanmaktadır.

c- Görsel ve basılı yayın organlarının kullanılması: Medya şirketleri, terör örgütlerinin gerek propaganda yapmak gerekse finansman temini amacıyla kullandıkları araçlar arasında yer almaktadır. Özellikle terör örgütü yandaşları, terör örgütüne yakın görsel ve basılı yayın organlarına reklam bedeli adı altında yüksek tutarlarda ödemeler yapmak suretiyle örgüte finansman desteği sağlarlar. Aynı zamanda örgüt üyeleri, bu yayın organlarında çalışan kişiler olarak gösterilmek suretiyle finansal olarak desteklenir.

Yukarıda sayılanlara ilave olarak terör örgütleri konser, şölen, sergi, kermes ve gösteri gibi çeşitli etkinlikler düzenleyip bu etkinliklere katılım ücreti olarak gelir elde eder.

3 – Diğer Ülkelerce Sağlanan Kaynaklar

Terör örgütlerine, yukarıda sayılan finans kaynaklarına ilave olarak terörü uluslararası politika aracı olarak kullanmak isteyen ülkelerce örgüt üyelerine sığınma hakkı verilmesi, ülke topraklarının üs olarak kullanılmasına izin verilmesi gibi desteklerin yanında örtülü veya açık olarak finansal destek de sağlanabilmektedir. Terör örgütlerine sağlanan örtülü finansal yardımlar, özellikle terör örgütüne yakın dernek ve vakıflara para veya aynı yardımda bulunulması gibi yöntemlerle yapılabilmektedir. Daha sonra bu yardımlar terör örgütüne aktarılmakta veya doğrudan söz konusu kuruluşlarca terör örgütünün yandaş bulmasına, propagandasının yapılmasına veya toplumda sempati kazanmasına yardımcı olacak şekilde kullanılmaktadır.

II. ŞÜPHELİ İŞLEMİN TANIMI (Mülga ikinci bölüm:RG-27/9/2008-27010)

III. ŞÜPHELİ İŞLEMLERİN MASAK'A BİLDİRİM USUL VE ESASLARI (Mülga üçüncü bölüm:RG-27/9/2008-27010)

Tebliğ olunur.

1 18.07.2006 gün ve 26232 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

2 18.10.2006 gün ve 26323 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

3 BM Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme Madde 2 (17.01.2002 tarih ve 24643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.)

4 Mali Suçları Araştırma Kurumunun Teşkilat ve Görevleri ile Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Avrupa Birliği Uyum ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/1053).

